

© Silvia Poch

Aquell dia tèrbol que vaig sortir d'un cinema de l'Eixample i vaig decidir convertir-me en un om

Les verges suïcides, 20 anys després
dramatúrgia Eleonora Herder
direcció Alcía Gorina

14/10 – 14/11
Montjuïc

Apol·lo, déu de les arts, de la música i de la bellesa masculina, s'enamora profundament de la bellesa de la nimfa Dafne. Tant que, limitat pel desig urgent del coit, la persegueix per posseir-la. Dafne, que sempre ha preferit la caça i l'exploració dels boscos, fuig, però veient que Apol·lo l'atraparà, es metamorfosa en un arbre (un llorer). La seva pell es converteix en escorça; els seus cabells, en fulles; els seus braços, en branques, i els seus peus, en arrels. Dafne prefereix deixar de córrer i ser un arbre que ser posseïda per Apol·lo. Un instant abans, la bellesa femenina de Dafne havia trastornat Apol·lo; un instant després, ell es trobarà abraçant un arbre.

Aquest mite ens fa veure com les dones hem estat objecte de desig dels homes des de temps immemorials. I aquesta és també la història de la pel·lícula *Les verges suïcides* de Sofia Coppola, que ha complert 20 anys. Al film, els veïns adolescents de les cinc germanes Lisbon, moguts per un estrany poder que les noies han exercit en ells, intenten resoldre el misteri del seu suïcidi col·lectiu 25 anys després dels fets. Fent-ho, ens descriuen una família conservadora i la vida en un suburbi de Detroit als anys 70, sota un núvol apocalíptic de final d'una era. I ens presenten cinc noies de bellesa idealitzada, com un misteri inabastable, sexualitzades, que es converteixen en objecte de desig i en fantasmes eròtics. Són cinc noies que se suïciden, però el suïcidi pot ser una metàfora del pas dels anys adolescents, del final d'una època o de tot un món; pot ser una acte de desesperació o de llibertat... La pel·lícula presenta un punt de vista masculí: elles no parlen, no s'expliquen, no tenen veu, no en sabem res perquè, realment, la pel·lícula no tracta de cinc germanes sinó de la mirada masculina.

Jo la vaig veure sent jo mateixa encara una adolescent amb ganes de menjar-me el món i intentant esbrinar quina mena de dona volia ser, i va exercir en mi un poder similar al que la història exerceix en els veïns que l'expliquen. Que els nois no poguessin desxifrar-les em va provocar una sensació de victòria enorme: vaig creure que les dones, si volíem, podíem ser impenetrables (mentre no volíem violades), podíem mantenir una part de nosaltres secreta i privada. Però amb aquest projecte he entès que aquest també és un dels rols que ens ha donat aquesta mirada masculina al llarg de la història.

Ara, 20 anys després d'aquella estrena, no busquem una única resposta per resoldre el misteri del suïcidi, però sí que recuperem la història de les cinc germanes amb cinc actrius adolescents per fer el que elles no van poder fer en el seu moment: explicar-se. Els donem una veu que ni llavors ni ara està sent prou representada. Una veu femenina i adolescent. Perquè potser no hem d'evitar la mirada masculina, sinó exercir la nostra pròpia.

Mai no sabrem qui eren ni què els passava pel cap a les germanes Lisbon, però encara som a temps de fer-ho amb les adolescents d'ara. Entrem en la seva intimitat, en la seva quotidianitat, en els seus somnis, en els seus dolors, en les seves vivències, en les seves opinions. Per conèixer-les. Per escoltar-les. Per dialogar amb el present i amb el passat, perquè l'obra també és una trobada entre generacions. Perquè de vegades veure pel·lícules del passat ens ajuda a qüestionar també l'època actual, perquè si la pel·lícula tocava aleshores zones fosques, avui potser encara ho fa més.

Alcía Gorina

Hem parlat amb Eleonora Herder, la dramaturga que s'ha encarregat de posar ordre a l'entricoll d'emocions adolescent i de traslladar el rerefons de la pel·lícula a l'escenari.

Per què dur *Les verges suïcides* al teatre? Què volies aportar amb la teva nova visió?

Quan l'Alcía em va trucar i em va proposar fer una dramatúrgia de la pel·lícula *Les verges suïcides*, de Sofia Coppola, vaig haver de confessar-li que no l'havia vista. Sabia que es tractava d'una pel·lícula que havia marcat bona part de les dones de la meua generació, però a mi se m'havia escapat. Per tant, la vaig mirar. I el primer que em va saltar a la vista va ser que les germanes gairebé no parlaven. Gairebé no tenien rèpliques. Eren una simple superfície de projecció. La veu narrativa de la pel·lícula és la d'un home gran, un veí de les germanes Lisbon, que 20 anys després decideix explicar la història de les 5 noies. Tot mirant-la, em vaig demanar: si l'hagués vista quan es va estrenar fa 20 anys, sent jo mateixa encara una noia adolescent, m'hauria adonat d'aquest detall? Probablement no. Les pel·lícules de la meua adolescència estaven plenes de noies rosses i primes que tenien per la fita més alta convertir-se en la reina del ball de *highschool*. Noies gairebé mudes que, les poques vegades que parlaven, era per parlar de nois. La proposta de l'Alcía de portar aquesta història a escena, però ara explicada per les noies, em va semblar un acte de reapropiació meravellós. El vaig entendre com una possibilitat de venjar-me de l'adoctrinament cultural de la meua pròpia adolescència.

Què t'interessa de l'adolescència?

Haver-hi sobreviscut... :)
M'interessa la totalitat i la intransigència amb què es viu cada moment en aquesta edat. La il·lusió que pot ser possible. Al setembre, per exemple, a Alemanya hi va haver set adolescents que van acampar davant de l'edifici del Reichstag (el parlament alemany) protestant en contra dels programes electorals dels principals partits polítics, dient que no feien prou per protegir-nos de l'escalfament global i salvar el planeta per a les generacions futures. Van començar una vaga de fam que no s'acabaria fins que els candidats dels partits no es reunissin amb ells. Vaig llegir-los algunes entrevistes: la determinació en les seves paraules era enlluernadora. El que deien era tan simple i tan evident: si no parem d'explotar el planeta ara mateix ens en anem tots a passeig. Un altre aspecte que m'interessa de l'adolescència és que tot estigui per definir. Les categories d'identitat són permutables. Avui soc dona, demà decideixo ser home, demà passat unicorn; em llevo jueva i me'n vaig a dormir musulmana; ara m'agraden les noies, després els nois i demà passat les persones no binàries. No soc ni d'aquí ni d'allà. Soc un estat no aliat. Quan sento els discursos identitaris dels últims anys penso: potser com a societat ens convindria ser una mica més adolescents.

Si la proposta era donar veu a les germanes Lisbon, havíem d'integrar la perspectiva actual de les cinc noies amb qui treballàvem.

Com ha estat el procés de creació, d'escriptura de la peça?

Ens vam començar a reunir amb l'equip artístic la tardor passada. Vam estar llegint força teoria feminista i mirant quins altres exemples de reapropiació hi havia en la literatura i el cinema. La idea per al text va créixer paral·lelament a la idea per a la direcció d'actors i el concepte de l'espai i del vestuari. A partir del maig, es van incorporar al procés els actors i vam començar amb unes sessions intenses de debat i improvisacions. Vam treballar a partir de motius de la pel·lícula de Coppola i de la novel·la original de Jeffrey Eugenides, però alhora des d'un punt de vista molt autobiogràfic. Vam tenir clar que, si la proposta era donar veu a les germanes Lisbon, havíem d'integrar la perspectiva actual de les cinc noies amb qui treballàvem. Vaig enregistrar i transcriure totes les converses i vaig construir les escenes a partir d'aquest material. Després els actors les van fer servir com una nova base per a la improvisació i se les van fer seves, i jo vaig adaptar el text segons les seves necessitats.

El text no s'ha pensat mai com una obra autònoma que es pugui llegir per separat o desvinculat d'aquesta escenificació i d'aquests actors en concret. Potser més que 'obra' hauríem de dir-ne 'text escènic'. La meua feina a estat triar, ordenar i redactar tot el material. No em considero tant 'autora' d'aquesta peça en el sentit clàssic d'autoria. Més aviat em considero una mànager de la pluralitat de veus que hi ha en aquest equip.

A qui va dirigit l'espectacle?

L'espectacle va dirigit a aquesta generació d'adolescents que hereta un planeta de merda i als qui som fills de la ideologia TINA (*there is no alternative*), perquè entenguem que hi ha d'haver visions noves. I a dones feministes. I a homes que hagin entès que el patriarcat és una presó, també per a ells.

Quin consell donaries als adolescents d'avui?

Cap. Si miro l'Abril, l'Alcía, la Blau, la Lea i el Roc, he d'admetre que són molt més sàvies que jo. Tant de bo hagués tingut les coses tan clares a la seva edat. M'hauria estalviat molt de patiment.

@alicia_gorina
#AquellDiaTèrbol

HORARI De dimecres a dissabte a les 19.00 h Diumenge a les 18.00 h Dijous 04/11 a les 16.00 h	ATENCIÓ En aquest espectacle es fan servir llums estroboscòpics i alguns efectes de fum.
DURADA 2 h	EDAT RECOMANADA A partir de 13 anys (ESO i Batxillerat)
LLOC Sala Fabià Puigserver	ESPECTACLE INCLÒS A El Lliure del futur
IDIOMA En català i castellà Sobretítols en anglès cada dissabte a partir del 23/10	ACTIVITAT PARAL·LELA 02/11 a les 16.30 h Per amor a les arts – <i>Mustang</i> de Deniz Gamze Ergüven (Turquia, 2015, 97') a la Filmoteca de Catalunya
ACCESSIBILITAT Divendres accessibles 22/10 audiodescripció 29/10 i 5/11 sobretítols adaptats	LLIURE ONLINE Lliure al sofà a partir del 05/11 a les 20.00 h Subtitulat en català adaptat, castellà i anglès 7 €
COL·LOQUIS 15/10 prefunció 12/11 postfunció	

INTÈRPRETS Joan Carreras Alcía Falcó Blau Granel Mia Esteve Roc Martínez Abril Pinyol Lea Torrents	AJUDANT DE VESTUARI Marc Udina
ESCENOGRAFIA Silvia Delagneau i Max Glaenzel	ALUMNA EN PRÀCTIQUES DE VESTUARI Marina Blasco de l'INS Anna Gironella de Mundet
VESTUARI Silvia Delagneau	CONFECCIÓ DE VESTUARI Goretti Puente, Joan Baseirra i Artesanies Carme Piquet
CARACTERITZACIÓ Rut Folgado	PRODUCCIÓ Teatre Lliure
IL·LUMINACIÓ Raimon Rius	MENTIONS La dramatúrgia ha estat creada a partir de converses amb Alcía Falcó, la Blau Granel, el Roc Martínez, l'Abril Pinyol i la Lea Torrents, i amb la inspiració de textos de Jeffrey Eugenides, Albert Camus, Donna Haraway, Paul B. Preciado, Greta Thunberg, Joey Soloway, Virginia Woolf i Wikipèdia.
ESPAI SONOR I MÚSICA Clara Aguilà	AGRAÏMENTS A Jaume Funes, Pau Matas, Pau Palacios, Tim Schuster i a totes les persones que es van presentar al càsting.
CANÇÓ Abril Pinyol ('If I Could')	
MOVIMENT Riikka Laakso	
AJUDANTA DE DIRECCIÓ Mònica Almirall	
AJUDANT D'ESCENOGRAFIA Josep Iglesias	

Entitat concertada amb

Membre de

Amb la col·laboració de

Amb el suport de

Mitjans patrocinadors

Mitjans col·laboradors

932 892 770 - INFO@TEATRELLIURE.COM
PÇA. MARGARIDA XIRGU, 1 - PG. DE SANTA MADRONA, 40-46

Aquest document està dissenyat per ser llegit al mòbil. Estalvia't d'imprimir-lo i el planeta t'ho agrairà.

visita aquí el nostre web

